

Dva lékaři pro 10 tisíc lidí. Ne, řekl Baťa a postavil Zlínu nemocnici

zpět

Autor: Iva Chmelová

V roce 1925 řádila ve Zlíně epidemie tyfu. Aby se neopakovala, dal Tomáš Baťa vystavět moderní nemocnici na břehu Dřevnice. A jejího ředitele našel přes inzerát v novinách. Letos slaví zlínská nemocnice 85 let své existence.

[1]

Když se v roce 1929 v americkém Atlantic City konal lékařský kongres, vyrazil na něj tehdejší ředitel Baťovy nemocnice Bohuslav Albert. Vrátil se spokojený. To, o čem se v Americe teprve přednášelo, ve [Zlíně](#) [2] už bylo běžnou praxí.

Z dnešního pohledu je to až neuvěřitelné. Ale tehdy, při největším rozmachu baťovského Zlína, to nebylo nic divného.

[Firma](#) [3] Baťa měla ve 20. letech přes 10 tisíc zaměstnanců. Ve Zlíně přitom byli pouze dva praktičtí lékaři, což na tolik [lidí](#) [4] nemohlo stačit. Šířily se infekční choroby, roku 1925 například ve Zlíně řádila tyfová epidemie.

Baťova nemocnice na kraji města

Řešení? Stavba nemocnice. Tomáš Baťa reagoval rázně a při prvomájových oslavách roku 1926 se nechal slyšet: "Jsem šťasten, že mohu prohlásiti, že letošní úspěch naší [práce](#) [5] nám dovoluje věnovati jeden milion korun na postavení závodní nemocnice."

Slavní baťovští lékaři

Rudolf Gerbec

Blízký spolupracovník Tomáše Bati, šéflékař závodů i Baťovy rodiny, jeho dcera Marie si vzala J. A. Baťu.

Bohuslav Albert

Ředitel Baťovy nemocnice, vytvořil z ní špičkové světové pracoviště. Razil zásadu, že centrem veškerého dění ve zdravotnictví je pacient.

Jan Černošek

Do nemocnice přišel spolu s doktorem Albertem, založil tradici slavné zlínské chirurgie a urologie.

Vojtěch Tolar

Primář interního oddělení, založil také centrální kartotéku zaměstnanců a obyvatel Zlína.

František Račanský

Primář ortopedického oddělení.

Vladimír Král

Primář gynekologického oddělení.

František Bartoš

Vedl stomatologické oddělení.

Peníze by tedy byly. Chyběl ale fundovaný a zkušený odborník. To vyřešil inzerát v baťovském tisku.

"Hledáme primáře, mladého, energického lékaře s nejlepšími chirurgickými, gynekologickými a rentgenologickými znalostmi, který je zároveň schopen vybudovat moderní závodní nemocnici s veškerými vymoženostmi dnešní doby."

Na tyto požadavky zareagoval právě Albert, lékař se zkušenostmi z Mukačeva. Začal spolupracovat s dvorním baťovským architektem Gahurou a spolu vytvořili plán pavilonů.

Místo u řeky Dřevnice na okraji Zlína vybral šéflékař závodů Rudolf Gerbec, schválně stranou od centra. Špitál byl prý v zakládajících listinách dokonce označen jako "nemocnice na kraji města".

Prvního pacienta ošetřili v listopadu 1927

"Baťa [chtěl](#) [6], aby byli pacienti ušetřeni městského ruchu a měli při léčení absolutní klid," shrnul Jiří Bakala, bývalý primář Baťovy nemocnice, který o její historii napsal několik publikací.

Výstavba nemocnice, především pak jejích základů, dala ale stavitelům a dělníkům pořádně zabrat. Podloží nebylo totiž kvůli nánosům měkkého bláta u Dřevnice nijak pevné. S pracemi se začalo v dubnu 1927 a už v listopadu téhož roku v nové nemocnici poprvé ošetřili pacienta. Nemocné ale "naostro" přijímali čtyři lékaři až od ledna dalšího roku.

[7]

Tomáš Baťa byl pacientem nemocnice, kterou postavil, na přelomu května a června roku 1931.

Nakonec vznikl komplex jedenácti přízemních pavilonů po 27 lůžkách, které propojily cesty a [tepelné](#) [8] kanály. K tomu laboratoř, hlavní budova, hospodářské budovy a vila primáře Alberta.

Od neblahé tyfové epidemie uplynulo sedm let, když byl Zlín poprvé vyhlášen nejzdravějším městem Československa a udržel si tento status až do začátku války. Zní to jako pohádka. "Lékaři i sestry byli pyšní na to, že pracují právě v Baťově nemocnici," říká Bakala. Ano, měli nadstandardní platy, jezdili přednášet na kongresy a pracovali v nejmodernějším prostředí.

Obstáli ale jen ti nejlepší. Za prohřešky a nesplněné úkoly se totiž rozdávaly pokuty a každého lékaře jednou ročně hodnotil nadřízený. Když to pro něj dva roky po sobě nedopadlo dobře, neměl už téměř žádnou šanci na kariérní postup.

System karet převzal celý svět

Vysoké nároky se pozitivně odrazilo na úrovni [péče](#) [9]. Ve 30. letech se začaly zavádět zdravotní karty u každého pacienta, miminka je dostávala při narození. Tento postup časem převzalo zdravotnictví i ve světě.

Baťova nemocnice dnes

Ve zlínské nemocnici v současnosti pracuje **2 190 zaměstnanců**. Péči o pacienty zajišťuje **294 lékařů a lékařek**. Ročně v krajské nemocnici hospitalizují přes **40 tisíc pacientů**, k dispozici mají **1 084 lůžek**.

Jednou za tři roky se chodilo na preventivní zdravotní prohlídky, konaly se školy v přírodě a v prodejnách firmy Baťa dvakrát týdně dělali ortopedi prohlídky nohou zákazníků [zdarma](#) [10].

Do roku 1940 vzniklo v Baťově nemocnici 16 pavilonů, domov pro přestárlé a porodnice. Po válce ji přejmenovali na Zemskou nemocnici a byla zestátněna.

V letech 1949-1960 byla Krajskou nemocnicí, v roce 1960 se stala součástí Okresního ústavu národního zdraví. Poslední větší změna přišla v 80. letech, kdy přibýly nové budovy interny, chirurgie, LDN a gynekologie.

Zdroj:

http://zpravy.idnes.cz/vyroci-85-let-od-postaveni-batovy-nemocnice-f2i-/domaci.aspx?c=A120417_1764898_zlin-zpravy_sot [1]

[Tweet](#) [11]

zpět

URL zdroje: <http://www.architekturazlin.cz/dva-lekari-pro-10-tisic-lidi-ne-rekl-bata-postavil-zlinu-nemocnici>

Odkazy:

[1] http://zpravy.idnes.cz/vyroci-85-let-od-postaveni-batovy-nemocnice-f2i-/domaci.aspx?c=A120417_1764898_zlin-zpravy_sot

[2] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/prijedte-ochutnat-valasskou-kuchyni-do-koliby-u-cerneho-medveda/11032963?rtype=V&rmain=7836677&ritem=11032963&rclanek=13182026&rslovo=426769&showdirect=1>

[3] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/najdeme-vam-jakoukoliv-firmu-10950071/10950071?rtype=V&rmain=7827340&ritem=10950071&rclanek=13182026&rslovo=419606&showdirect=1>

[4] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/kazdy-clovek-muze-onemocnet-cernym-kaslem/11046787?rtype=V&rmain=7842553&ritem=11046787&rclanek=13182026&rslovo=424328&showdirect=1>

[5] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/najdete-si-lepsi-praci-10950082/10950082?rtype=V&rmain=7827346&ritem=10950082&rclanek=13182026&rslovo=419114&showdirect=1>

[6] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/sleva-50-na-3denni-nabity-wellness-balicek-na-nakupvacciz/11046897?rtype=V&rmain=7842575&ritem=11046897&rclanek=13182026&rslovo=432868&showdirect=1>

[7] http://zpravy.idnes.cz/foto.aspx?foto1=SOT429d21_baapacientjpg.JPG

[8] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/zvyste-kvalitu-bydleni-ve-vasem-bytu-nebo-domu-11044775/11044775?rtype=V&rmain=7840477&ritem=11044775&rclanek=13182026&rslovo=419327&showdirect=1>

[9] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/francouzska-prirodni-kosmetika-11046829/11046829?rtype>

Dva lékaři pro 10 tisíc lidí. Ne, řekl Baťa a postavil Zlínu nemocnici

Publikováno z Architektura Zlína (<http://www.architekturazlin.cz>)

=V&rmain=7841453&ritem=11046829&rclanek=13182026&rslovo=420704&showdirect=1

[10] <http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/prijdte-na-masopustni-hostinu-poradanou-po-cely-den-11032915/11032915?rtype=V&rmain=7836680&ritem=11032915&rclanek=13182026&rslovo=421873&showdirect=1>

[11] <https://twitter.com/share>